

ข่าวประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๑๑๔ สุขุมวิท ๒๓ แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ ๑๐๑๑๐ โทรศัพท์ ๐-๒๖๔๙-๕๐๐๐ ภายใน
๑-๕๖๖๖ โทรศัพท์/โทรสาร ๐-๒๒๕๘-๐๓๑๑

ข่าวจากหนังสือพิมพ์มติชนสุดสัปดาห์ ฉบับประจำวันที ๒-๘ เดือนสิงหาคม พ.ศ.๒๕๕๖ หน้า ๕๐ มูลค่าข่าว ๑๙๑,๖๙๓.-

ศูนย์สารสนเทศและการประชาสัมพันธ์ ได้จัดระบบข่าวสิ่งพิมพ์ สนใจดูที่ได้ <http://news.swu.ac.th/newsclips/>

Pop Teen

นกรินทร์ วนกิจไพบูลย์
kenshiro843@gmail.com

คนรุ่นใหม่ไม่สนใจพุทธศาสนา?

วันที่ 19 กรกฎาคมที่ผ่านมา 'มศว. โพล' มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สํารวจความคิดเห็นเฉพาะกลุ่มวัยรุ่นไทยที่อยู่ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 1,073 คน เรื่อง 'วัยรุ่น' กับ 'วันอาสาฬหบูชา'

ผลวิจัยระบุว่า วัยรุ่นร้อยละ 47.16 ไม่ค่อยให้ความสำคัญกับวันอาสาฬหบูชา เพราะวัยรุ่นในปัจจุบันสนใจแต่เรื่องสนุกเฮฮา ทางไกลวัดไม่ได้รับการปลูกฝังเท่าที่ควร

ร้อยละ 38.28 ค่อนข้างให้ความสำคัญ เพราะทั้งที่บ้านและสถานศึกษายังให้ความสำคัญและสอนให้รู้จักศรัทธาเชื่อมั่นในพุทธศาสนา

เมื่อถามว่ากรณี 'เนรคั' มีผลทำให้วัยรุ่นเชื่อมั่นในพุทธศาสนาตกลงหรือไม่ ร้อยละ 51.42 ตอบว่ามีผล เพราะรู้สึกไม่เชื่อมั่น หมดศรัทธา คิดว่าน่าจะมีพระรูปอื่นๆ ที่มีพฤติกรรมแบบนี้เหมือนกัน ทำให้พุทธศาสนาเสื่อม

ร้อยละ 48.58 ตอบว่าไม่มีผล เพราะแยกแยะได้เป็นการกระทำของตัวบุคคลที่หาประโยชน์ ผ่าเหลือ ยังเคารพศรัทธาในพุทธศาสนา

ข้อมูลจากโพลนี้เราอาจสรุปได้ว่า วัยรุ่นไม่ค่อยสนใจพุทธศาสนา และเกินครึ่งเอือมระอา กับข่าว 'คาว' ของพระสงฆ์ที่มีให้เห็นกันมากมายในช่วงนี้ (จริงๆ ก็เอือมมานานแล้ว)

แน่นอนว่าผู้ใหญ่หลายฝ่ายเริ่มเป็นห่วงกับสถานการณ์ดังกล่าว เพราะแต่ไหนแต่ไรวัยรุ่นก็เป็นเป้าโจมตีมาตลอดอยู่แล้วไม่ได้เรื่องสนใจแต่เรื่องสนุกสนาน หมางเมินพุทธศาสนา จนก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ นานา

คนรุ่นใหม่ไม่สนใจพุทธศาสนาจริงหรือ?

ในฐานะที่ยังเป็นคนรุ่นใหม่ (แยม) อีกทั้งยังได้รับมอบหมายจากบรรณาธิการมติชนสุดสัปดาห์ ให้เขียนคอลัมน์นี้ในมุมมองคนรุ่นใหม่ ผมคิดว่า เวลาจะพูดถึงพุทธศาสนาในความสนใจของวัยรุ่น ควรแยกประเด็นออกจากกัน พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ โดยทั้ง 3 ประเด็นนี้มี 'พิธีกรรม' หรือระเบียบ

แบบแผนที่พึงปฏิบัติในพระพุทธศาสนา เป็นสะพานข้ามเพื่อไม่ให้ถึงแก่

ต้องบอกก่อนว่าสิ่งที่ผมกำลังเขียนต่อไปนี้เป็นเพียงข้อสังเกตส่วนตัวนะครับ ไม่ได้อ้างอิงจากแหล่งข้อมูลใดทั้งสิ้น ถือเสียว่าเป็นการแชร์ประสบการณ์จากคนรุ่นใหม่คนหนึ่งละกัน ไม่มีผิด ไม่มีถูก

เท่าที่สังเกตจากคนรอบข้าง ผมคิดว่าคนรุ่นใหม่ยังสนใจ 'พระพุทธรูป' ในเกณฑ์ค่อนข้างด

ตัวอย่างเช่น วันอาสาฬหบูชาที่ผ่านมา ภาพที่ผมเห็นคือวัยรุ่นชวนกันไปทำบุญ ตักบาตรถวายเพล เวียนเทียนกันแน่นขนัดตามวัดแทบ

ทุกแห่ง (และไม่ลืมถ่ายรูปลงเฟซบุ๊กหรืออินสตาแกรม-ฮา)

แม้ว่าวัดจะไม่ได้เป็นศูนย์กลางมากเหมือนสมัยก่อน (ศูนย์กลางกลายเป็นห้างสรรพสินค้าแทน) คนเข้าวัดน้อยลง วิถีชีวิตคนปัจจุบันไม่ได้ผูกติดกับวัด แต่เมื่อถึงช่วงเวลาสำคัญของชีวิต เช่น วันเกิด ช่วงใกล้สอบ เปลี่ยนงาน ออกหัก หรือมีปัญหาก็ไปหาชีวิต วัดก็ยังเป็นสถานที่อันดับต้นๆ ที่วัยรุ่นส่วนใหญ่จะนึกถึง

หรือถ้าไม่นับเรื่องสถานที่ 'พระพุทธ' ก็ยังมีบทบาทไม่ต่างจากคนรุ่นเก่า เช่น กลั้วมีก็ประหม่อมือสวดมนต์ ห้อยพระเครื่อง ซื้อมงคลก็ตบใจ

เพื่อเป็นศิริมงคล เปิดร้านใหม่ก็ต้องนิมนต์พระ มาทำบุญ

ถึงแม้สิ่งเหล่านี้ อาจจะเป็น 'พิธีกรรม' มากกว่า 'แก่น' แต่อย่างน้อยก็สะท้อนว่า คนรุ่นใหม่ยังมี 'พระพุทธรูป' เป็นที่ยึดเหนี่ยวทางจิตใจ ส่วนจะเข้าถึงอย่างไรก็อีกเรื่องหนึ่ง นั่นก็คือเรื่อง

ประเด็นต่อมาคือ 'พระธรรม' ถ้าไม่หลับหูหลับตา คงจะเห็นกันอยู่แล้วว่าหนังสือธรรมะแก่ลือนักเลาเต็มบ้านเต็มเมือง บนแผงหนังสือเบสท์เซลเลอร์มีตั้งแต่หนังสือสอนธรรมะย่อยง่าย หนังสือธรรมะสาวทู หนังสือธรรมะในที่ทำงาน ธรรมะเดลิเวอรี่ ฯลฯ ทั้งที่เขียนโดยพระภิกษุเอง หรือชาวพุทธที่เป็นผู้เชี่ยวชาญ

นอกจากหนังสือเล่มหรือนิตยสาร ยังมีอีกหลายสื่อที่พยายามจะสื่อสาร 'พระธรรม' ให้เข้าถึงคนทั่วไปมากขึ้น เช่น รายการโทรทัศน์ รายการวิทยุ เว็บไซต์ บล็อก หรือแม้แต่แอปพลิเคชันในโทรศัพท์มือถือ

ล่าสุดผมเพิ่งเห็น Instadham หรือการจับเอาพระธรรมคำสอนมาสื่อสารในรูปแบบภาพถ่ายผ่านอินสตาแกรม

ผมขอไม่วิจารณ์ 'พระธรรม' รูปแบบดังกล่าวว่ามีเนื้อหาละเอียดหรือไม่ เพราะจุดประสงค์หลักของผู้ทำนั้นชัดเจนอยู่แล้วว่า คือการย่อยธรรมะที่เคี้ยวยาก ให้คนทั่วไปสามารถกินและกลืนได้ง่ายขึ้น ซึ่งก็ต้อยอมรับว่าทำได้ดีมาก จนกลายเป็นหนังสืออีกหมวดที่ครองตลาด และเกิดเป็นกระแส 'ธรรมะอินเทรนด์' ที่คนรุ่นใหม่ชื่นชอบ

นี่ยังไม่นับคำคมต่างๆ ที่แชร์กันทั่วไปในโลกโซเชียลมีเดีย และการเข้าคอร์สวิปัสสนาที่พักรหลังคนรอบตัวผมก็เริ่มให้ความสนใจมากขึ้นกว่าแต่ก่อน (โดยเฉพาะผู้หญิง)

ฉะนั้น ถ้าถามว่าคนรุ่นใหม่สนใจ 'พระธรรม' ใหม่ ตอบได้ทันทีเลยว่า 'สนใจ' ส่วนจะเข้าถึงอย่างไรก็อีกเรื่องหนึ่ง นั่นก็คือเรื่อง

ประเด็นที่สามคือ 'พระสงฆ์' ถ้าจำไม่ผิด คำว่า 'พระเซเลบ' ที่ใช้เรียกพระสงฆ์ที่ปรากฏตามสื่อบ่อยๆ ผมเพิ่งได้ยินไม่เกิน 10 ปี

ในสมัยก่อนเรามีพระชื่อดังอยู่บ้าง นึกเร็วๆ ก็เช่น หลวงพ่อจตุตถ หรือ พระพยอม กัลยาโณ แต่ปัจจุบันบทบาทของพระเพิ่มมากขึ้น อยู่ในจุดที่ไฟส่องสว่าง ทำให้พระที่มีเอกลักษณ์ของ

ตัวเอง เช่น ลีลาการเทศน์สนุกสนาน หัวคิดทันสมัย ได้รับความนิยมเป็นอย่างสูง เช่น พระมหา

สมปอง หรือ พระมหาภูติชัย วชิรเมธี

พระท่านเหล่านี้มีอุปถัมภ์ถึงขนาดได้ขึ้นปกนิตยสาร ออกรายการโทรทัศน์ ติดอันดับเพจเฟซบุ๊กยอดนิยม และกลายเป็นขวัญใจวัยรุ่น ผมเชื่อว่าถ้าไปถามคนรุ่นใหม่ 10 คน อย่างน้อยต้องมีชื่อของพระอาจารย์ชื่อดังเป็นไอคอน

ฉะนั้น ถ้าถามว่าคนรุ่นใหม่สนใจ 'พระสงฆ์' ใหม่ ตอบได้ว่า 'สนใจ' ส่วนจะเข้าถึงเพียงแค่อัฒตูปุคคลหรือแก่นธรรมลึกลับก็อีกเรื่อง

โดยสรุป ผมคิดว่าคนรุ่นใหม่ส่วนใหญ่ยังสนใจพุทธศาสนานะครับ

เพียงแต่อาจจะสนใจในรูปแบบหรือวิธีการที่แตกต่างกันออกไป เครื่องบ้าง ผ่อนบ้าง ลึกบ้าง ผิบบ้าง แต่อย่างน้อยก็ยังมี 'พระพุทธรูป' พระธรรม พระสงฆ์' อยู่ในหัวจิตหัวใจ ใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต

แต่ถ้าถามว่ากรณีข่าว 'คาบ' ของพระที่มากมายเหลือเกินมีผลทำให้วัยรุ่นเชื่อมั่นพุทธศาสนาลดลงไหม ผมตอบได้เลยว่า 'มี' ที่สำคัญคือ 'มี' ในลักษณะของการตั้งคำถามมากขึ้นเรื่อยๆ

เท่าที่ได้พูดคุยในกลุ่มเพื่อนๆ ชาวพุทธ ส่วนใหญ่เริ่มเคลือบแคลงกับบทบาทพระสงฆ์ในเมืองไทย และเกิดคำถามว่า ถึงเวลาแล้วหรือยังที่จะต้องมีการตรวจสอบอย่างจริงจัง ถึงเวลาแล้วหรือยังที่ต้อมีการวิพากษ์วิจารณ์แบบตรงไปตรงมา

พระพุทธรูปเจ้ายังแสดงธรรมใน 'กาลามสูตร' ว่า 'ไม่ให้เชื่อสิ่งใดๆ อย่างงมงายโดยไม่ใช้ปัญญาพิจารณาให้เห็นจริงถึงคุณโทษหรือดีไม่ดี เช่นเดียวกับท่านพุทธทาสที่ยืนยันเสมอว่า พุทธศาสนาต้องวิจารณ์ได้'

สำหรับผม ศาสนาไม่ควรเป็นของศักดิ์สิทธิ์ที่แตะต้องไม่ได้ ศาสนาไม่ควรสอนให้คนเชื่อและศรัทธาเพียงอย่างเดียว แต่ควรส่งเสริมให้เกิดการใคร่ครวญและตั้งคำถาม การแข่งขัน ศาสนาหรือยกให้อยู่สถานะสูงส่งต่างหากที่อาจเกิดผลเสียในระยะยาว

แม้ปัจจุบันจะมีคนรุ่นใหม่บางกลุ่มอ้างว่าตน 'ไม่มีศาสนา' แต่ผมคิดว่า ศาสนาพุทธยังจำเป็นกับชีวิต ในแง่ที่ว่าเป็นเส้นทางที่ช่วยส่งเสริมศักยภาพ ทั้งทางสติปัญญาและหัวใจ อาจไม่ต้องถึงกับบรรลุ จนถึงนิพพาน อย่างน้อยศาสนาพุทธก็ยังเป็นแรงบันดาลใจในการใช้ชีวิตได้อย่างปกติสุข

แต่หากยังมีข่าว 'คาบ' เหล่านี้ ออกมาเรื่อยๆ

พร้อมกับการปิดประตูไม่รับคำวิจารณ์ของสถาบันศาสนา ผมก็ไม่แน่ใจเหมือนกันว่าในอนาคตสถานการณ์จะเป็นอย่างไร โดยเฉพาะกับคนรุ่นใหม่ที่เปิดกว้างทางความคิดมากขึ้น ไม่เชื่ออะไรง่ายๆ อีกต่อไป

บางทีมันอาจเลวร้ายกว่าผลสำรวจของโพลก็เป็นได้... ●